

3213/44
52480 II

Pracownia Śląska

U K Ł A D

ZBIOROWY

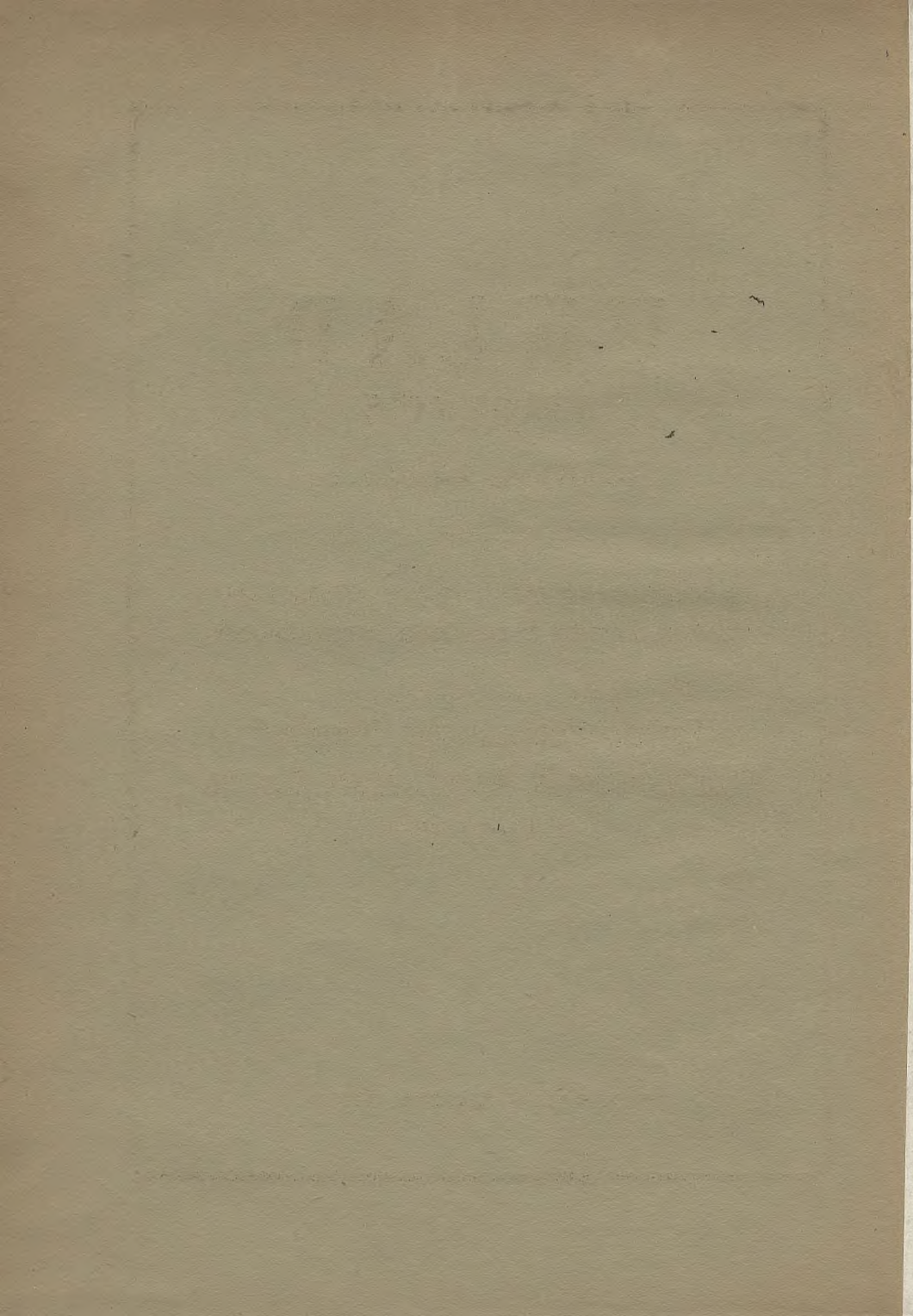
w brzmieniu z dnia 10 listopada 1937 r.

w sprawie

**warunków pracy i płacy robotników
zatrudnionych w zakładach należących
do**

**Związku Pracodawców Przemysłu
Przetwórczego w Województwie Śląskim
w Katowicach**

Katowice — Styczeń 1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY

w brzmieniu z dnia 10 listopada 1937 r.

w sprawie

**warunków pracy i płacy robotników
zatrudnionych w zakładach należących
do**

**Związku Pracodawców Przemysłu
Przetwórczego w Województwie Śląskim
w Katowicach**

Katowice — Styczeń 1939 r.

3213
29

52480
G. ob. II

13/11.29

Zwiazku Pracy i Przemysłu
Przełomowego w Województwie Śląskim
w Katowicach

Katowice — Syczeń 1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY

zawarty między

Związkiem Pracodawców Przemysłu Przetwórczego w Województwie Śląskim, działającym na mocy upoważnienia statutowego w imieniu i zastępstwie zakładów pracy należących do Związku,

a związkami zawodowymi podpisanymi pod układem
w brzmieniu obowiązującym od dnia 10 listopada 1937 r.

Art. 1.

(1) Układ wiąże wszystkie zakłady należące do Związku Pracodawców Przemysłu Przetwórczego w Województwie Śląskim, oraz pracowników fizycznych zatrudnionych w tych zakładach, a których stosunek pracy oparty jest o postanowienia niniejszego układu.

Do zakładów zaliczonych do grupy przemysłu metalowego przetwórczego należą zakłady pracy położone na obszarze województwa śląskiego, prowadzone na sposób fabryczny i wytwarzające maszyny, aparaty, urządzenia i konstrukcje oraz ich części z żelaza, stali lub innych metali, lub ich stopów, o ile zakłady te nie są częścią przedsiębiorstwa wytwarzającego surowkę żelaza, lub stal surową, względnie, o ile zakłady te nie podlegają postanowieniom art. 141 i 142 rozporz. Prezydenta Rzplitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. nr 53, poz. 468).

Do zakładów zaliczonych do grupy przemysłu elektrotechnicznego należą zakłady pracy położone na obszarze województwa śląskiego, prowadzone na sposób fabryczny i zajmujące się budową, lub instalacją aparatów i urządzeń, zasilanych prądem niskiego, lub wysokiego napięcia, względnie urządzeń służących do wytwarzania lub przenoszenia energii elektrycznej, o ile zakłady te nie podlegają postanowieniom art. 142 i 143 Rozporz. Prezyd. Rzplitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468).

Do zakładów zaliczonych do grupy przemysłu papierniczego i przeróbki drzewa należą zakłady pracy położone na obszarze województwa śląskiego, prowadzone na sposób fabryczny i zajmujące się wyrobem masy drzewnej, waty drzewnej, celulozy, papieru i tektur wszelkiego rodzaju, oraz impregnacji drzewa, o ile zakłady te nie podlegają postanowieniom art. 142 i 143 Rozporz. Prezyd. Rzplitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. nr 53, poz. 468).

Do zakładów zaliczonych do grupy przemysłu chemicznego należą zakłady pracy położone na obszarze województwa śląskiego, prowadzone na sposób fabryczny i wytwarzające lub przetwarzające organiczne, lub nieorganiczne związki chemiczne, za wyjątkiem koksniarni, fabryk przerabiających produkty destylacji węgla, oraz fabryk związków azotowych, oraz za wyjątkiem zakładów podlegających postanowieniom art. 142 i 143 Rozporz. Prezyd. Rzplitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468).

(2) Odrębne układy przeciwne postanowieniom tego układu są niedozwolone tak z jednej, jak i z drugiej strony

Art. 2.

(1) Normalny czas pracy wynosi 8 godzin dziennie, lub 48 godzin tygodniowo. Dniówkę przedłuża się o ewentualną przerwę na przyjęcie posiłku. W zakładach o ciągłym ruchu czas pracy wynosi 8 godzin bez przerwy dla spożycia posiłku.

(2) Skrócenie czasu pracy, które okaże się koniecznym z powodu braku materiałów itp., będzie uregulowane przez kierownictwo zakładu w porozumieniu z radą robotniczą w myśl postanowień odnośnych ustaw (§ 12 rozp. z dnia 3 września 1919 r. R. G. Bl. 1500/19*).

(3) O pracy w niedziele i święta stanowią postanowienia obowiązujących ustaw.

O ile czas pracy w dniach poprzedzających uroczyste święta ulegnie skróceniu, wówczas w tych dniach płaci się zarobek tylko za czas rzeczywiście przepracowany.

Art. 3.

(1) Jeżeli z przyczyn techniczno - ruchowych, lub z przyczyn dobra ogólnego zachodzi potrzeba pracy w godzinach

*) To postanowienie obowiązuje w brzmieniu rozporządzenia z dnia 15 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 643) i rozporządzenia z dnia 30 kwietnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 312).

i dniówkach nadliczbowych, do przepracowania których konieczne jest zezwolenie Inspektora Pracy, wówczas należy zatrudniać możliwie równomiernie robotników, którzy te roboty normalnie wykonują.

(2) Za wszystkie godziny, względnie dniówki nadliczbowe, przepracowane w dniach roboczych ponad normalną liczbę dni roboczych w miesiącu, przyznaje się 25-procentowy dodatek do zarobku. Za pracę w niedziele i ustawowe święta przyznaje się 50-procentowy dodatek do zarobku. Za pracę w 1-szy dzień Wielkiej Nocy, w 1-szy dzień Zielonych Świąt, w 1-szy dzień Bożego Narodzenia, oraz w dzień 11-go listopada przyznaje się 100-procentowy dodatek do zarobku

Powyższe dodatki oblicza się od właściwych zarobków dniówkowych lub akordowych (ugodowych) bez dodatków: domowego, na dzieci i za węgiel.

Za dniówki opuszczone z powodu choroby, urlopu i jako usprawiedliwione nie płaci się; uważa się je jednak za dniówki przepracowane, o ile nie były one użyte przez robotnika dla czynności zarobkowych we własnych lub obcych zakładach.

Za dniówki chorobowe uważa się przy tym tylko te dniówki, za które Kasa Chorych płaci zasiłek chorobowy i to wraz z dniami wyczekiwania. Za dniówki nadliczbowe i dniówki uboczne, które robotnik odrabia na własne życzenie wzamian za dniówki opuszczone bez usprawiedliwienia, nie płaci się dodatków.

(3) Za pracę niedzielną i świąteczną uważa się z reguły pracę wykonywaną w czasie od godziny 6-tej rano w niedzielę, lub w dzień świąteczny aż do godziny 6-tej rano następnego dnia roboczego.

(4) Dla zakładów o wyjątkowych warunkach pracy dozwolone jest inne uregulowanie odpoczynku niedzielnego względnie świątecznego w porozumieniu z radą robotniczą.

Art. 4.

Urlopów udziela się według postanowień ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu w brzmieniu wg. załącznika do obwieszczenia Min. Op. Społ. z dnia 25 października 1933 r. (Dz. U. R. P. 94/1933, poz. 735).

Art. 5.

(1) Zarobki oblicza się według szczegółowych przepisów o wynagradzaniu robotników.

(2) Robotnicy placeni według stopni starszeństwa wchodzą do wyższej klasy od 1-go dnia tego miesiąca, który następuje po miesiącu, w którym robotnik osiągnął wiek przewidziany w szczegółowych przepisach o wynagradzaniu robotników. Ten sam tryb postępowania stosuje się przy zaliczaniu dodatków socjalnych.

Art. 6.

(1) Terminy wypłat zarobków reguluje kierownictwo zakładu w porozumieniu z radą robotniczą.

(2) Ilość zmian przepracowanych na dniówkę, lub w akordzie (ugodzie) względnie godzin przepracowanych na dniówkę, lub w akordzie (ugodzie), jako też zarobki dniówkowe i akordowe (ugodowe) należy podać robotnikowi oddzielnie.

(3) Podjęcie zarobku przez danego robotnika nie może odbywać się w czasie jego pracy.

(4) Zarobki winny być wypisane wyraźnie na karcie lub torbce zarobkowej.

Art. 7.

Narzędzi rzemieślniczych dostarcza się bezpłatnie. Robotnik jest za nie odpowiedzialny, a przy opuszczeniu zakładu ma je zwrócić i zapłacić za brakujące sztuki.

Narzędzia wymagające naprawy wskutek normalnego zużycia naprawia się bezpłatnie. Narzędzia, które przez normalne właściwe używanie stały się nieużyteczne, zamienia się na nowe, za zwrotem zniszczonych.

Art. 8.

Przyjmowanie i wydalenie robotników odbywa się według przepisów ustawowych, wzgl. regulaminu pracy poszczególnych zakładów.

Art. 9.

Przy wynajmie mieszkań zakładowych obowiązują przepisy ustawowe. Umowę najmu mieszkań i umowę pracy należy zawierać oddzielnie.

Art. 10.

(1) Przepisy przemysłowo-policyjne i przepisy bezpieczeństwa winny być obustronnie ściśle przestrzegane.

(2) Robotnicy, co do których stwierdzono, że wykonują gdzieś pracę zarobkową, wymagającą ubezpieczenia, zostaną z pracy zwolnieni z zachowaniem terminu wypowiedzenia.

(3) Strony zawierające układ zobowiązują się w myśl rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. postawić wniosek do Ministerstwa Opieki Społecznej o nadanie postanowieniom tego układu mocy powszechnie obowiązującej na obszarze województwa śląskiego i na czas jego trwania.

Art. 11.

Różnice zapatrywań odnośnie do właściwego stosowania tego układu winny być najpierw wyjaśnione pomiędzy danym robotnikiem lub daną grupą robotników, a kompetentnym urzędnikiem ruchu. Jeśli nie dojdzie do porozumienia, to sprawa ta winna być uregulowana między kierownictwem zakładu, a radą robotniczą.

Jeśli okażą się nadal sprzeczne zapatrywania przy interpretacji układu, to rozstrzygnięcie sporu następuje ostatecznie przez parytetyczny Wydział Fachowy przy Związku Pracodawców Przemysłu Przetwórczego w Wojew. Śląskim.

Art. 12.

(1) Układ niniejszy wiąże strony na czas nieoznaczony, z tym, że każda ze stron ma prawo układ ten wypowiedzieć listem poleconym na jeden miesiąc przed końcem kwartału kalendarzowego.

(2) Wypowiedzenie niniejszego układu lub jego części przez związki zawodowe musi być dokonane równocześnie przez wszystkie podpisane pod tym układem związki zawodowe.

Katowice, dnia 10 listopada 1937 r.

**Związek Pracodawców Przemysłu Przetwórczego
w Województwie Śląskim**

(—) St. Sternik

(—) Chmielewski

Związek Metalowców Z. Z. P.

(—) Kubik

Związek Zawodowy Metalowców Z. P. Z. Z.

(—) Bajdur

Związek Robotn. Przem. Metalowego w Polsce

(—) Kubowicz

Centrala Zjedn. Klas. Zw. Zawodowych w R. P.

(—) Musioł

Chrześcijańskie Zjedn. Zawodowe

(—) Hanke Hugon.

Dodatek 1

do układu zbiorowego z dnia 10 listopada 1937 r.

SZCZEGÓŁOWE PRZEPISY

o wynagradzaniu robotników zatrudnionych w zakładach należących do Związku Pracodawców Przemysłu Przetwórczego w Województwie Śląskim.

Postanowienia ogólne.

(1) Płace podane dla centralnego okręgu przemysłowego, t. j. dla powiatów: Katowice miasto, Katowice powiat, Chorzów miasto i Świętochłowice powiat obniża się dla innych okręgów o 5%.

(2) Za czas nieprzepracowany wskutek siły wyższej oraz braku wagonów, węgla, względnie prądu itp. nie płaci się.

(3) Za wykonywanie prac koniecznych, albo prac reparacyjnych otrzymuje:

a) robotnik fachowy, zatrudniony tymi pracami, należną jemu płacę dniówkową robotników tych kategorii, których pracę on wykonuje;

b) robotnik dniówkowy zatrudniony tymi pracami należną mu płacę dniówkową.

(4) W przemyśle przetwórczym obowiązują dwie tabele plac, jedna dla robotników akordowych (ugodowych), która służy za podstawę dla zarobku akordowego (ugodowego), druga zaś dla robotników pracujących na dniówkę.

(5) Pomiędzy godzinowymi stawkami robotników grupy „a” w wieku 24 lat i powyżej, a wszelkimi innymi zarobkami istnieją następujące należności procentowe:

(orzeczenie Komisji Poj. i Arb. w Katowicach z dnia 19. II. 1935 r. L. dz. 20. I. 35 r.)

Robotnicy fachowi:

24 lat i powyżej	gr. a — 100%
21—23 lat	gr. a — 93%
20 lat	gr. a — 78%
19 lat	gr. a — 67%
18 lat	gr. a — 46%

Robotnicy zwykli:

24 lat i powyżej — 70%

Robotnice zwykłe:

24 lat i powyżej — 46%

Między godzinowymi stawkami zarobkowymi w danej grupie wieku istnieją następujące zależności procentowe:

Robotnicy fachowi:

24 lat i powyżej gr. a — 100%

b — 95%

c — 85%

d — 80%

e — 70%

21—23 lat gr. a — 100%

b — 95%

c — 85%

d — 75%

e — 65%

20 lat gr. a — 100%

b — 95%

c — 85%

d — 75%

e — 60%

19 lat gr. a — 100%

b — 90%

c — 85%

d — 75%

e — 70%

18 lat gr. a — 100%

b — 95%

c — 90%

d — 80%

e — 75%

Robotnicy zwykli:

24 lat i powyżej — 100%

21—23 lat — 85%

19—20 lat — 70%

18 lat — 55%

17 lat — 50%

16 lat — 45%

Robotnice zwykłe:

24 lat i powyżej	— 100%
21—23 lat	— 85%
19—20 lat	— 75%
18 lat	— 55%
17 lat	— 50%
16 lat	— 45%

(6) Tabelę płac dla robotników akordowych (ugodowych) oblicza się na podstawie obniżonej o 13,33% każdorazowo obowiązującej stawki godzinowej robotników pracujących na dniówkę, z uwzględnieniem powyższych zasad.

II. Płace godzinowe robotników fachowych.

Kwalifikowanym robotnikom fachowym powyżej 21 lat płaci się stawki godzinowe stosownie do listy zaszerzegowania.

Przyuczonych robotników fachowych, którzy wykonywują te same prace i osiągają te same wydajności co kwalifikowani robotnicy fachowi, wynagradza się tak, jak kwalifikowanych robotników fachowych.

Stawkę godzinową zmniejsza się stosownie do każdorazowej umowy płac dla młodszych robotników fachowych o tyle, o ile sprawność ich jest mniejsza aniżeli sprawność robotników liczących ponad 21 lat wieku. Obniżka ta dotyczy wszystkich 5 grup.

Wykwalifikowani rzemieślnicy i równoważnościowi robotnicy fachowi, o ile nie pracują w akordzie (ugodzie), otrzymują dodatek rzemieślniczy w wysokości 5 do 25%.

III. Akord (ugoda) grupowy i akord (ugoda) od sztuki.

(1) Akord (ugoda) ma zasadniczo umożliwić robotnikowi osiągnięcie wyższego zarobku ponad zarobek swej grupy zarobkowej, odpowiadającego jego osobistej zdolności i zręczności.

(2) Wszystkie prace, które według zapatrywania kierownictwa ruchu i rady robotniczej nadają się do akordu (ugody), winny być zasadniczo wykonywane w akordzie (ugodzie).

(3) Za podstawę obliczenia zarobków akordowych (ugodowych) winny być wzięte podstawowe płace akordowe (ugodowe).

(4) Jednostkową płacę akordową (ugodową) ustala się między kierownictwem ruchu, lub jego zastępstwem i dot. pracobiorcami przed rozpoczęciem pracy w akordzie (ugodzie). W wypadkach przednych należy powołać komisję wybraną przez robotni-

ków danego warsztatu. O ile nie dojdzie do porozumienia, wynagradza się pracę stawkami godzinowymi robotników pracujących na dniówkę.

(5) Ustalenie jednostkowej płacy akordowej (ugodowej) następuje o ile to możliwe — na podstawie przeciętnej miesięcznej wydajności normalnej i według właściwości poszczególnych oddziałów ruchu. Wydajność normalna wynika z produkcji przeciętnej przy normalnym ruchu, obliczonej na godzinę i jednostkę ruchu.

(6) Czas oczekiwania na pracę, który powstał na skutek zarządzeń ruchu, wynagradza się płacą godzinową robotników pracujących na dniówkę.

Roboty przygotowawcze do robót akordowych (ugodowych) wynagradza się według stawek godzinowych akordowych (ugodowych).

(7) Robotnice, które całkowicie zastępują robotnika w akordzie (ugodzie) otrzymują tę samą płacę akordową (ugodową). W razie przydzielenia dwóch robotnic w miejsce jednego robotnika, albo trzech robotnic w miejsce dwóch robotników, otrzymują robotnice $\frac{1}{2}$ wzgl. $\frac{2}{3}$ zarobku robotnika.

IV. Płace godzinowe robotników dniówkowych.

(1) Płace godzinowe robotników dniówkowych podane są w tabeli płac.

(2) Robotnice otrzymują $\frac{2}{3}$ płacy godzinowej robotników dniówkowych w tym samym wieku, o ile pracują one na dniówkę.

V. Inwalidzi.

Inwalidów opłaca się według sprawności, nie potrącając należnej im renty.

VI. Robotnicy młodociani i uczniowie.

Płace godzinowe robotników młodocianych i uczniów podane są w tabeli płac.

VII. Dodatki socjalne.

(1) Wszyscy żonaci robotnicy otrzymują za każdy dzień przepracowany i każde dziecko w wieku poniżej 14 lat dodatek na dzieci w wysokości ustalonej w tabeli płac.

(2) Wszyscy żonaci robotnicy otrzymują dodatek domowy za każdy dzień przepracowany w wysokości ustalonej w tabeli płac. Ten sam dodatek domowy otrzymują także nieżonaci robotnicy i niezamężne robotnice, uznani za „żywciele”.

(3) Dodatki socjalne płaci się tylko za jedną dniówkę w każdym dniu roboczym.

VIII. Dodatek węglowy.

(1) Od płacy podstawowej płaci się zamiast węgla deputatowego następujące dodatki za każdy przepracowany dzień roboczy:

- a) żonatym robotnikom fachowym grup a) i b) ponad 24 lat wieku: 14% zarobku podstawowego;
- b) wszystkim innym żonatym robotnikom: 9% zarobku podstawowego.

Nieżonaci robotnicy i niezamężne robotnice nie otrzymują dodatku, za wyjątkiem „żywciele”.

(2) „Żywicielem” w myśl powyższych postanowień jest najstarszy w rodzinie nieżonaty robotnik w wieku powyżej 24 lat, zatrudniony w jednym z zakładów związkowych i utrzymujący rodzinę, w której brak ojca, lub ojciec jest stale niezdolny do zarobkowania.

„Żywiciel” otrzymuje dodatek procentowy w tej samej wysokości co robotnik żonaty.

Jeżeli żywicielami są nieżonaci robotnicy w wieku od 18 do 24 lat, lub robotnice, to otrzymują oni dodatek w wysokości 6%.

IX. Tabele płac.

Płace podane są w tabelach płac załączonych do niniejszych „Szczegółowych przepisów o wynagradzaniu robotników zatrudnionych w zakładach należących do Związku Pracodawców Przemysłu Przetwórczego w Województwie Śląskim” a mianowicie:

Tabela 1: zawiera płace obowiązujące w przemyśle chemicznym.

Tabela 2: zawiera płace obowiązujące w przemyśle metalowo-przetwórczym.

Tabela 3: zawiera płace obowiązujące w przemyśle elektro-technicznym.

Tabela 4: zawiera płace obowiązujące w przemyśle papierniczym i chemicznej przeróbki drzewa

Katowice, dnia 10 listopada 1937 r.

**Związek Pracodawców Przemysłu Przetwórczego
w Województwie Śląskim**

(—) St. Sternik

(—) Chmielewski

Związek Metalowców Z. Z. P.

(—) Kubik

Związek Zawodowy Metalowców Z. P. Z. Z.

(—) Bajdur

Związek Robotn. Przem. Metalowego w Polsce

(—) Kubowicz

Centrala Zjedn. Klas. Zw. Zawodowych w R. P.

(—) Musioł

Chrześcijańskie Zjedn. Zawodowe

(—) Hanke Hugon.

Dodatek 2
do układu zbiorowego z dnia 10 listopada 1937 r.

LISTA ZASZEREGOWANIA

robotników zatrudnionych w zakładach należących do Związku Pracodawców Przemysłu Przetwórczego w Województwie Śląskim.

Miarodajną do zaszeregowania jest czynność rzeczywiście wykonywana przez dotyczącego robotnika fachowego.

- Grupa a) Starsi rzemieślnicy, równowartościowi robotnicy fachowi i przodownicy z dłuższą praktyką zawodową, którzy wszelkie wchodzące w zakres ich zawodu prace samodzielnie wykonują;
- Grupa b) rzemieślnicy i równowartościowi robotnicy fachowi conajmniej z 5-cio letnią praktyką zawodową, którzy wszelkie normalne prace samodzielnie wykonują;
- Grupa c) rzemieślnicy i równowartościowi robotnicy fachowi z krótszą praktyką zawodową, dalej tacy, którzy z reguły pracują pod kierownictwem przodowników, oraz starsi przyuczeni robotnicy zatrudnieni przy pracach specjalnych, które wymagają dłuższego czasu do wykształcenia i wpracowania;
- Grupa d) wyuczeni rzemieślnicy i równowartościowi robotnicy fachowi w 1 roku po ukończonym czasie nauki, dalej przyuczeni robotnicy zajęci pracami specjalnymi, które wymagają krótszego czasu dla wykształcenia i wpracowania;

Grupa e) przyuczeni robotnicy zatrudnieni przy lżejszych pracach specjalnych, oraz portierzy, stróże, woźnice i robotnicy transportowi.

Katowice, dnia 10 listopada 1937 r.

**Związek Pracodawców Przemysłu Przetwórczego
w Województwie Śląskim:**

(—) St. Sternik

(—) Chmielewski

Związek Metalowców Z. Z. P.

(—) Kubik

Związek Zawodowy Metalowców Z. P. Z. Z.

(—) Bajdur

Związek Robotn. Przemysłu Metalowego w Polsce

(—) Kubowicz

Centrala Zjedn. Klas. Zw. Zawodowych w R. P.

(—) Musioł

Chrześcijańskie Zjedn. Zawodowe

(—) Hanke Hugon.

Dodatek 3 do układu zbiorowego z dnia 10 listopada 1937 r.

UKŁAD ZBIOROWY

o wynagradzaniu monterów zatrudnionych w zakładach należących do Związku Pracodawców Przemysłu Przetwórczego w Województwie Śląskim.

(1) Monterów wynagradza się według przepisów układu zbiorowego dla robotników zatrudnionych w zakładach należących do Związku Pracodawców Przemysłu Przetwórczego w Województwie Śląskim.

(2) Jako strawne otrzymują monterzy:

a) do 10 km oddalenia	0,25 zł na dzień roboczy
b) ponad 10 km do 20 km	2,00 zł na dzień roboczy
c) ponad 20 km	2,80 zł na dzień roboczy

Wszyscy inni robotnicy wysłani na monterkę, otrzymują 90% powyższych stawek.

Powyższy dodatek za montaż miejscowe i pozamiejscowe płaci się za każdy kalendarzowy dzień, jednak przy montażach na miejscu za dni niedzielne i świąteczne tylko wtedy, jeżeli monter w te dni pracuje.

(3) Dodatek za odpowiedzialność otrzymują tylko pierwsi monterzy, którzy kierują monterką i ponoszą rzeczywiście odpowiedzialność.

Dodatek ten wynosi od 0,10 zł do 0,30 zł na godzinę, a to w zależności od sprawności i stopnia odpowiedzialności.

Dodatek za odpowiedzialność płaci się za każdą rzeczywiście przepracowaną godzinę roboczą, jednak bez dodatku za nadgodziny lub prace niedzielne.

(4) Gdyby przy większych monterkach kierownictwo zakładu ustanowiło przodownika, to wówczas należeć mu się będzie dodatek przodowniczy w wysokości 0,10 zł za godzinę pracy.

(5) Przy rozpoczęciu i zakończeniu montażu zwraca się koszty przejazdu, a czas jazdy na miejsce montażu zalicza się i wynagradza jako czas pracy płacą godzinową bez dodatku. Przy montażach oddalonych ponad 20 km od siedziby firmy, zwraca się

oprócz tego za każdy ukończony miesiąc jednorazowe koszty przejazdu do miejsca zamieszkania i z powrotem na miejsce montażu, lecz bez wynagrodzenia za czas jazdy.

(6) Wszystkie inne dotąd ewentualnie płacone dodatki (premie, procenty, odzieżowe itp.) odpadają.

(7) Przy montażach poza Województwem Śląskim zawiera się dla każdego wypadku osobne umowy.

(8) Za monterą należy uważać tego, który wykaże się świadectwem monterskim i nauczył się praktycznie jednego z rzemiosł wchodzących w zakres jego zawodu. Monter musi być w stanie wykonywać samodzielnie wszelkie w zakres zawodu wchodzące prace według rysunku, bez żadnego dozoru.

(9) Kierującym monterem jest ten, który dozoruje odpowiedzialnie nad kilkoma monterami, albo robotnikami.

Katowice, dnia 10 listopada 1937 r.

**Związek Pracodawców Przemysłu Przetwórczego
w Województwie Śląskim:**

(—) St. Sternik

(—) Chmielewski

Związek Metalcwców Z. Z. P.

(—) Kubik

Związek Zawodowy Metalowców Z. P. Z. Z.

(—) Bajdur

Związek Robotn. Przemysłu Metalowego w Polsce

(—) Kubowicz

Centrala Zjedn. Klas. Zw. Zawodowych w R. P.

(—) Musiol.

Chrześcijańskie Zjedn. Zawodowe

(—) Hanke Hugon.

Dodatek 4
do układu zbiorowego z dnia 10 listopada 1937 r.

UKŁAD ZBIOROWY

o wynagradzaniu kierowców samochodów, zatrudnionych w zakładach należących do Związku Pracodawców Przemysłu Przetwórczego w Województwie Śląskim.

Kierowców samochodów ciężarowych i osobowych zaszeregowuje się do grupy „a” albo „b” tabeli płac dla przemysłu przetwórczego, a mianowicie:

Wszystkich kierowców, którzy są wykwalifikowanymi robotnikami fachowymi, albo pracują już 10 lat w zawodzie, zaszeregowuje się do grupy „a” robotników fachowych.

Wszystkich pozostałych kierowców, którzy nie są wykwalifikowanymi robotnikami fachowymi, zaszereguje się do grupy „b” robotników fachowych.

Kierowcy samochodów otrzymują stosownie do pory roku następującą odzież zawodową:

- 1 płaszcz deszczowy lub sukienny,
- 1 futro (kożuch),
- 1 parę ciepłych butów nawierzchnich,
- 1 czapkę,
- 1 parę rękawiczek.

Ta odzież zawodowa pozostaje własnością zakładu, który oddaje ją do użytkowania kierowcy samochodu.

O ile wymaga się noszenia liberii, wówczas ma jej dostarczyć pracodawca.

Kierowcy samochodów osobowych z powodu szczególnego rodzaju ich czynności, otrzymują stały ryczałt, wynoszący miesięcznie przynajmniej 30-tokrotny zarobek dniówkowy grupy „a” albo „b” robotników fachowych.

Godziny nadliczbowe i prace niedzielne objęte są tą stałą zapłatą.

Katowice, dnia 10 listopada 1937 r.

**Związek Pracodawców Przemysłu Przetwórczego
w Województwie Śląskim:**

(—) St. Sternik

(—) Chmielewski

Związek Metalowców Z. Z. P.

(—) Kubik

Związek Zawodowy Metalowców Z. P. Z. Z.

(—) Bajdur

Związek Robotn. Przemysłu Metalowego w Polsce

(—) Kubowicz

Centrala Zjedn. Klas. Zw. Zawodowych w R. P.

(—) Musioł

Chrześcijańskie Zjedn. Zawodowe

(—) Hanke Hugon.

Dodatek 5
do układu zbiorowego z dnia 10 listopada 1937 r.

REGULAMIN

**czynności Parytetycznego Wydziału Fachowego dla rozstrzygania
sporów w przemyśle przetwórczym.**

§ 1.

Na podstawie układu zbiorowego zawartego między Związkiem Pracodawców Przemysłu Przetwórczego w Województwie Śląskim, a podpisanymi organizacjami zawodowymi, wprowadza się w życie „Parytetyczny Wydział Fachowy dla rozstrzygania sporów w przemyśle przetwórczym“.

§ 2.

Celem Wydziału Fachowego jest rozstrzyganie sporów, które powstały na tle rozbieżnej wykładni, albo niewłaściwego stosowania układów zbiorowych zawartych między stronami, względnie obowiązujących na podstawie orzeczeń Komisji Pojednawczej i Arbitrażowej, oraz sporów dotyczących zaszeregowania albo przegrupowania poszczególnych robotników do odpowiednich grup.

§ 3.

Siedziba i biuro Wydziału Fachowego znajdują się przy Związku Pracodawców.

Bieżącą korespondencję Wydziału podpisuje Kierownik Związku Pracodawców.

§ 4.

Orzeczenia Wydziału Fachowego, wydane w zakresie zadań wymienionych w § 2 tego regulaminu, obowiązują strony ostatecznie.

§ 5.

Wydział Fachowy składa się z przewodniczącego i 4-ch ławników, po dwóch z każdej strony.

Bezstronnego przewodniczącego wybierają kontrahenci z poza grona kontrahentów na okres jednego roku kalendarzowego. W razie braku zgody na osobę przewodniczącego, decyduje Komisarz

Demobilizacyjny, który wybiera spośród dwóch kandydatów przedstawionych, po jednym z każdej strony.

Obie strony złożą w biurze Wydziału listy swoich ławników.

§ 6.

Do Wydziału Fachowego mogą się zwracać: Związek Pracodawców, oraz podpisane organizacje zawodowe w imieniu swoich członków.

Przed wniesieniem każdego wniosku do Wydziału Fachowego muszą się poprzednio odbyć układy w myśl art. 11-go układu zbiorowego, celem ugodowego załatwienia sporu.

We wnioskach, wniesionych w 2-ch egzemplarzach, należy możliwie dokładnie określić sprawę sporną, oraz wskazać na przeprowadzone bezskutecznie układy bezpośrednie.

Biuro Wydziału przesyła wniosek natychmiast po jego otrzymaniu stronie przeciwnej, która winna w przeciągu 14 dni przesłać swe oświadczenie w 2-ch egzemplarzach Wydziałowi Fachowemu.

Biuro Wydziału natychmiast przesyła wnioskodawcy odpis otrzymanej odpowiedzi.

Wnioskodawca jest uprawniony do cofnięcia swego wniosku w każdej chwili z zastrzeżeniem jednak przepisu ustępu 2-go § 11 niniejszego regulaminu.

§ 7.

Biuro Wydziału ustala terminy rozpraw po porozumieniu się z przewodniczącym, po czym zaprasza w drodze pisemnej ławników z listy złożonej przez związki oraz strony.

Celem umożliwienia stronom dojścia do ugody i wycofania wniosku (ust. 4, § 6 regulaminu), zaproszenia muszą być wysłane zainteresowanym przynajmniej na 7 dni przed rozprawą z podaniem porządku dziennego.

§ 8.

Rozprawy są prowadzone ustnie. Dostęp mają tylko strony i zaważani świadkowie. Przed rozpoczęciem rozprawy mają strony prawo żądać stwierdzenia przez przewodniczącego, czy skład Wydziału Fachowego odpowiada przepisom tego regulaminu. Na żądanie musi przewodniczący ustalić skład odpowiadający regulaminowi.

Adwokaci w charakterze zawodowego obrońcy są wykluczeni z zastępstwa.

Na początku rozpraw mają strony prawo do krótkiego uzasadnienia wniosku, jak i ewentualnej repliki.

Członkom Wydziału przysługuje w celu wyjaśnienia wątpliwości prawo stawiania stronom pytań. Przewodniczący jest uprawniony uchylić pytanie lub odebrać pytającemu głos po jednorazowym uprzedzeniu.

Rzeczoznawców zaprasza przewodniczący na mocy uchwały Wydziału Fachowego. Na mocy takiej uchwały może Wydział Fachowy przesłuchać również i świadków względnie rzeczoznawców, sprowadzonych przez strony na rozprawę.

Przed wydaniem orzeczenia należy dać stronom ostatecznie możliwość ugodowego załatwienia sprawy spornej. W wypadku ugody przewodniczący sporządza o tym odpowiedni protokół.

Wydział Fachowy rozstrzyga w zasadzie jednogłośnie. W razie niemożliwości osiągnięcia jednomyślności, rozstrzyga większość głosów w tajnym głosowaniu, w którym bierze udział przewodniczący.

W razie nieprzybycia jednej strony i stwierdzenia, że zaproszenie zostało doręczone stronie według przepisów tego regulaminu, odracza przewodniczący rozprawę na następne posiedzenie, na które zaprasza się tę stronę listem poleconym. O ile strona bez dostatecznego usprawiedliwienia nie stawia się również na następne posiedzenie, zapada orzeczenie na podstawie materiału dowodowego, dostępnego Wydziałowi Fachowemu.

Narady Wydziału Fachowego odbywają się bez udziału stron.

§ 9.

Orzeczenie w każdej spornej sprawie winno być przez przewodniczącego sformułowane pisemnie, po czym przewodniczący je ogłasza. Pisemne orzeczenie winno być doręczone stronom w ciągu 7 dni po rozstrzygnięciu.

§ 10.

Przewodniczący jest uprawniony do przeprowadzenia odpowiednich poprawek w pisemnym orzeczeniu lub protokóle zawartej ugody, o ile pisemne orzeczenie względnie protokół zawartej ugody zawierają widoczne błędy rachunkowe albo błędy formalne.

Przy sprawach ważniejszych, gdy jedna ze stron tego zażąda, poprawki mogą być przeprowadzone tylko na pełnym posiedzeniu Wydziału Fachowego możliwie w tym samym składzie.

§ 11.

Wydział Fachowy nie pokrywa żadnych kosztów, połączonych z rozprawą; ustala natomiast w orzeczeniu, nawet w razie

polubownego załatwienia lub cofnięcia wniosku podczas rozprawy podział pomiędzy strony prowadzące spór wydatków na wynagrodzenie z § 12 tego regulaminu.

W razie dojścia do ugody i wycofania wniosku przed wyznaczonym już dla tej sprawy posiedzeniem Wydziału, strony winny ugodzić się również co do ponoszenia kosztów. W razie nie dojścia do porozumienia w sprawie ponoszenia kosztów, należy zawiadomić o tym Wydział Fachowy, który rozstrzyga ostatecznie.

§ 12.

Za przeprowadzenie każdej rozprawy otrzymuje przewodniczący wynagrodzenie w wysokości uzgodnionej między kontrahentami.

Celem zabezpieczenia pokrycia tych kosztów, wszystkie podpisane organizacje składają fundusz gwarancyjny, każda w wysokości po 30 zł.

Katowice, dnia 10 listopada 1937 r

**Związek Pracodawców Przemysłu Przetwórczego
w Województwie Śląskim**

(—) St. Sternik (—) Chmielewski

Związek Metalowców Z. Z. P.

(—) Kubik

Związek Zawodowy Metalowców Z. P. Z. Z.

(—) Bajdur

Związek Robotn. Przemysłu Metalowego w Polsce

(—) Kubowicz

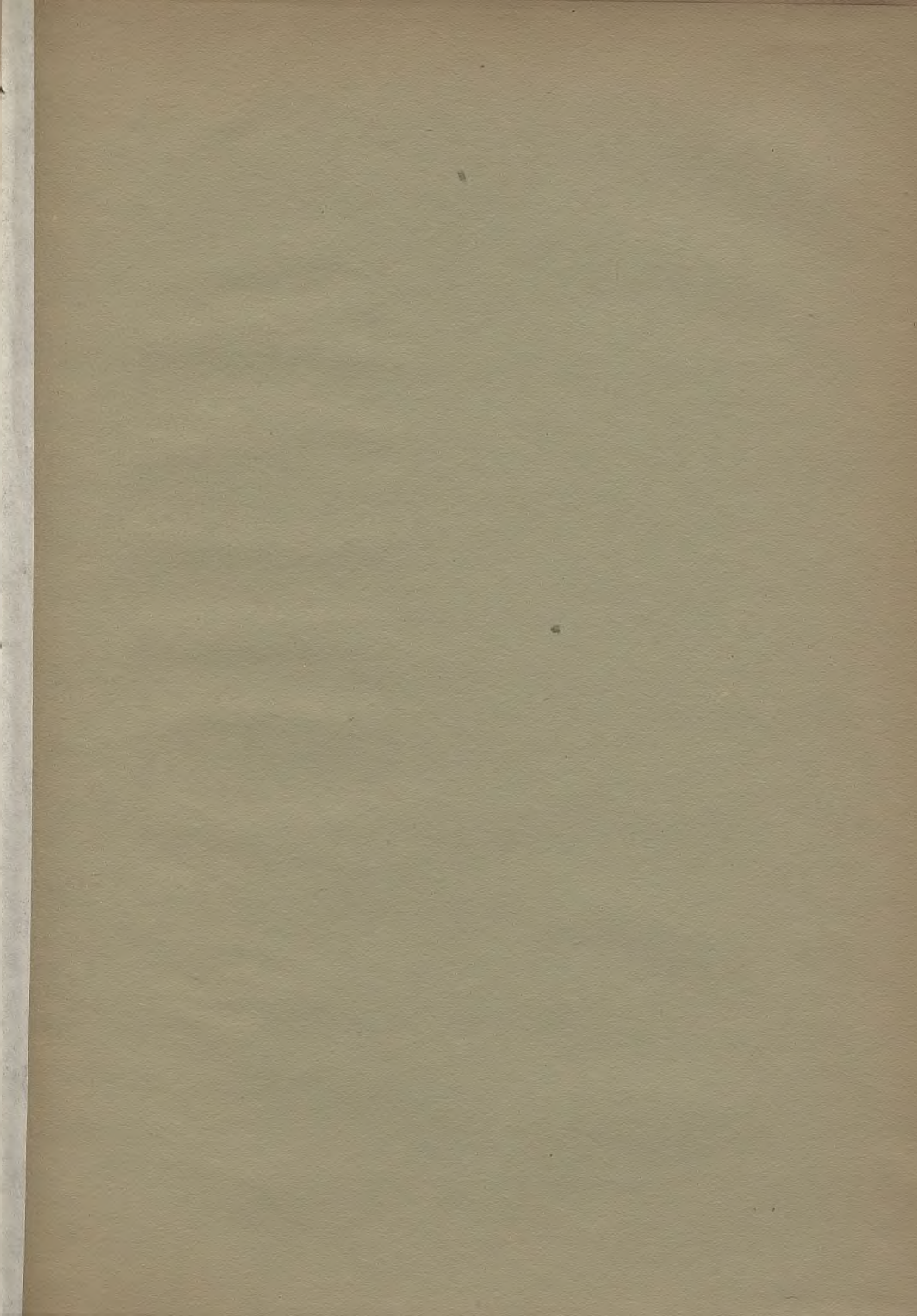
Centrala Zjedn. Klas. Zw. Zawodowych w R. P.

(—) Musiol

Chrześcijańskie Zjedn. Zawodowe

(—) Hanke Hugon.

52480

II

Biblioteka Śląska w Katowicach

Id: 0030000736377

II 52480
Pracownia Śląska